

[Schmidt.]

saa det er af allerstørste Vigtighed, i hvilket Forhold man kommer til dette Marked, og om det kan lykkes at faa bestemte Aftaler, Kontingenter, et vist Præferencesystem.

Vi i Nordslesvig, som ligger op til Grænsen, som før har hørt med til dette store Marked, ser selvfølgelig den største Ulykke deri, at vi er afspærrede fra det, der ligger os saa nær, og som jo i mange Henseender byder Muligheder, der i høj Grad kunde hjælpe os. Nu maa jeg maaske sige — og jeg er glad for, at jeg kan sige det —, at Forholdet mellem Danmark og Tyskland, synes jeg, kan bedømmes saaledes, at ogsaa der er man blevet mere nøgtern, man ser roligere paa Forholdet.

Før var man altid tilbøjelig til at se ond Villie fra Tysklands Side, naar det paa nogen Maade generede Danmark økonomisk, naar det spærrede af paa det ene eller det andet Omraade. I Gaar hørte vi det ærede Medlem Hr. Korsgaard udtale her, at det er det, som Tyskland absolut maa gøre af Selvopholdelsesdrift. Om det ikke er behageligt at konstatere sligt, er det alligevel et Fremskridt, at man saa roligt konstaterer det og kan forstaa det, det er at se nøgternt og ærligt paa Tingene. Alligevel synes jeg ikke, man saa fuldkommen skal affinde sig med det, som det ærede Medlem Hr. Korsgaard mente, man skulde. Der kunde dog vel være Mulighed for at komme til bedre Overenskomster ogsaa med Tyskland, end vi har for Øjeblikket.

Som sagt, Tyskland har jo ogsaa sine Interesser her, og desuden kan man bedømme Situationen i andre Retninger endnu gunstigere end ved at sige, at Atmosfæren er blevet roligere, at man ser mere nøgternt paa Tingene end før. Man maa, tror jeg nok, have Lov til at sige lidt mere. Det er rigtignok noget, man ikke saadan kan paa-vise med Tal, det er noget, man kan mærke, og jo mere man lever hele dette Liv med, desto tydeligere mærker man, at der kommer noget i Gang, som man kan kalde, at disse to Folkekulturer — jeg siger netop Kulturen, det aandelige Liv — søger hinanden igen, hvad de ikke har gjort i mange Aar-tier. Der har været en lang Tid, hvor man snarere kan sige, at de fjernede sig fra hinanden, men jeg synes nu, vi er kommet ind i en Periode, hvor man søger hinanden igen. Jeg bruger med Flid dette forsigtige Udtryk, men det tror jeg, man kan sige.

Saadan kunde man blive ved at fortælle om Ting, der staa bedre nu, end de gjorde før. Jeg tror, man i Danmark om-

sider har overbevist sig om, at man heller ikke fra Tysklands Side tænker paa, at det, man er uenig med Danmark om, nogen Sinde kunde afgøres ved militært Opgør. Frygten for sligt kan man roligt lægge til Side, og jeg mener ogsaa, man gør det mere og mere. Grænsestriden dernede tager ogsaa mere og mere Karakteren af en kulturel Kappelstrid. Derfor sætter man ikke til Side alt, hvad man ønsker og tilstræber og vil, derfor behøver man ikke at mene, at som det er nu, er alt rigtigt og godt afgjort, men man venter et fredeligt Opgør, og man venter det maaske af en Fremtid, hvor man ser alting klarere, end man gør det nu.

Alt dette kommer jo med i Betragtning, naar man tænker paa de Muligheder, der kan være for at komme til Aftaler med Tyskland paa det økonomiske Omraade. Disse Ting spiller altid ind, fordi man ikke kan tale med et Menneske uden at have visse psykologiske Forudsætninger, og heller ikke et Folk kan tale med et andet Folk, uden at det er nogenlunde i Orden i den Retning.

Jeg vil dog sige, at det tyske Marked er en Nødvendighed for Nordslesvig. Vi betragter det saaledes, og vi kan ikke se rettere end, at hvis det ikke skulde lykkes for Danmark at komme til fornuftige Aftaler med Tyskland, kunde der nok være en Mulighed for at skaffe Lettelser i Grænseomraaderne; saaledes som man gør det andetsteds. Saadanne Muligheder maatte være til Stede, naar det ikke kan lade sig gøre anderledes, og det er noget, vi hver Dag har for Øje og ikke saa let finder os af med.

Hvad de nye Landsdele angaar, vil jeg ikke gentage, hvad der er sagt saa ofte, men kun understrege det endnu en Gang, at det er jo blevet en Kendsgerning, som man anerkender som saadan i hele Landet, at de nye Landsdele er dem, der er stedt værst i Nød. Det er blevet paa-vist fra de forskelligste Sider, fra dansk saavel som fra tysk Side, ja, mest endda fra dansk Side, at vi har 7 Gange saa mange Tvangsauktioner som det øvrige Land, at vi har meget mindre Formue, at Gælden er faretruende stor. Alt dette er netop fra dansk Side blevet paa-vist. Saaledes ligger Forholdene, og derfor vil jeg kun føje til det, jeg har sagt om den almindelige Stilling, at er der nogen, der trænger til øjeblikkelig Hjælp, er det netop disse nye Landsdele, og er der noget Sted, der trænges til Gældsnedskrivning, saa er det dernede. Alle kender de særlige Forhold, under hvilke denne Gæld blev stiftet. Der foreligger særlige Forhold, det anerken-